

Starvsmannafelag sæmtykkir

Lønarsamráðingarnar, sum starvsmannafelagið hevur havt um lønirnar hjá skrivstovufólkinum eru nú at kalla loknar. Nú Starvsmannafelagið á eykaðalfundi, ið var mikukvöldið, við stórum meiriluta samtykti, at taka við teimum lønarkorrum, sum landsstýrið hevur boðið, aftaná at fyrst lønarráðið og síðani figgarnevndin hevur viðmælt sáttmálan.

Í fyrsta lagi er sáttmálin samtyktur av Starvsmannafelagnum og í øðrum lagi hevur felagið samtykt at taka við teimum 40 viðbótunum, sum talan hevur

verið um, men er hetta tó treytað av, at arbeiðsvikan á øllum skrivstovum verður 42 tímar, og eftir hvat vit hava skilt skal arbeiðstíðin verða í einum, bert við einum hálvum tíma til morgunmatar.

Starvsmannafelagið samtykti landsstýrisins uppskot tó við teirri treyt, at tey sum hava 42 tímars viku, t.d. telefonverkið og hospítalskrivstovnan skulu fáa sínar lønarviðbøtur frá 1. apríl í ár, meðan lønirnar annars ikki verða broyttar á skrivstovunum fyrr enn tímatalið er 42.

Stongsilin brotin í Grønlandsmálinnm

Tað var eins og ein deyð hond var legd á í Grønlandsmálinum av teimum, ið ráddu fyrri borgum, aðrenn hetta landsstýrið tók við, setti skjótið á og vann forøyskum fiskimönnum stórar og varandi fyrimunir.

So skjótt atlogur gjordust til tess eftir at nýtt landsstýri var skipað, legði P. M. Dam, lögmaður, saman við sínum samráðingarmönnum vestur um hav fyrri at taka upp samráðingarnar við grønlandska landsráðið um veiðu- og virkisráttið í Føroyinga í Grønlandi. Samráðing-

arnevndin kom heimaftur við góðum úrslitum:

Aftur teimum havnum, vit áður høvdu har yviri, vórðu 6 vinnar afturat saman við nýggjum veiðiokjum.

Somu veiðirættindi sum Grønlandingar, tá avreitt varð til grønlandska handilin.

Grønlandsveiðumenn okkara fáa nú bæði minstuløn og prívíðbót. Grønlandski handilin letur nú fisk turka í Føroyum — í fjór eini 1400 tons, ið gav fleiri hundráð tusund í turki- og arbeiðsløn — og hartil varð gjald latið til lønjavningargrunnin av hesum nógðum.

Enski arbeiðaraflokkurin

Arbeiðaraflokkurin í Bretlandi hevur havt ársaðalfund í Backpool. Nógvir spurningar hava verið viðgjörðir á hesum fundi og hart hevur gingið fyrri seg viðhvørt. Leiðari flokksins Gaittskell hevur tó staðið seg væl í orðadráttinum og vunnid hollan stuðul. Flokkurin hevur samtykt at ferdast til portugíska hjá, landapolitikkinn í Angola.

Felagsmarknaðarspurningurin fekk eisini drøgva viðgerð og varð úrslitið tað, at fundurin gekk ímóti at Bretland beinleiðis verður limur í EFTA.

Stórir meiriluti samtykti tann verjupolitikk, sum flokkurin hevur ríkið, hetta er politikkur, sum Gaittskell er talsmaður fyrri. Harafurimóti varð uppskot felt frá Frank Cousin, mótsøðumanni Gaittskells. Uppskotið mælti til eina eintáttáda atómavápn og varð ímóti einum verjupolitikk, sum varð grundaður uppá atómavápn.

Eitt uppskot sum gekk ikki, at kavabátar við atómloðum, pólarískarettum fáa stóð í Bretlandi var samtykt, og sumleiðis eitt uppskot sum mælti til at vesturtýskir hermenn ikki fáa hervefning í Bretlandi.

Gaittskell segði annars á fundinum, at Vestanveldini eiga at halda fast við atómavápnini soleingi sum Sovjet hevur tey. Hann helt eisini fram, at uppskot um at taka Bretland út Atlantssamgongu, var at seta heimsfriðin í vanda.

Harold Wilson varð valdur til formann flokksins.

ÍSISKASOLAN BYRJAR AFTUR

Í august og september mánaða, hava eingi skip verið á ísfiskeveiðu, men nú er veiðan byrjað aftur. Polarstjórnan og Klakkur eru byrjað, hóast eingi hevur verið nógv at fáa.

Ísfiskasolan í august, september í fjør var 228 tons og vórðu tey seld fyrri 358.000 krónur.

Ísfiskeveiðin tey fyrstu trí fjórðingsárin var 15.337 tons kr. 21.670.000. Fyri sama tíðarskeið í ár hevur solan í Bretlandi verið 15.833 tons fyrri kr. 21.800.000.

Sunnudagin 8. oktober kl. 11 hevur Petur Martin Rasmussen, prestur, gudstænastu í Klakksvík kirkju. Talvan gongur til frama fyrri nýggju kirkjuna.

Lønarbati arbeiðaranna — ein stórsigur

EIN LONARBATA UPPA 40 OYRU UM TÍMAN HEVUR ARBEIÐARAFJOLDIN BERT VUNNIÐ Á EINUM SINNI AÐUR.

Tað er næstan ókent her á landi, at so stórir úrskurðir av tímaløntum, sáttmálatøntum og fastløntum fólki hevur vunnid «líkar» lønarbatur kum hent er undir hesum landsstýrinum.

Ikki minstur var lønarbatin, ið ognadóist arbeiðsfólkinum, kvinnum og monnum.

40 oyru um tíman, hava arbeiðararnir ikki vunnid meir enn eina ferð fyrr. Tá var Magnus Tórshem formaður Føroya Arbeiðarafelags, og felagið vann tá eina lønarhækkun upp á 40 oyru um tíman fyrri ó-fakliðar arbeiðarar og 50 oyru fyrri handverkarar og hilstjórar.

Vert er at minnst til, at arbeiðararnir hava verið munandi undirløntir í mun til dyrtíðina.

Á tíngi vóru ikki allir so gleiðbeintir at fremja henda lønarbata, og arbeiðsgevararnir vóru ikki væl hýrdir; men hertil er stutt at siga, at aðrastaðni eru arbeiðarar tryggjaðir móti inntøktutapi við arbeiðsloysisstudningi, ið bæði hitt almenna og arbeiðsgevararnir rinda ein

stórán part av.

Hesa skipan hava vit ikki, og tí verður tað neyðugt hjá tí almenna at leggja á annan hátt, og tað er ein náttúrlig skylda hjá tí almenna at svrgja fyrri, at dyrtíðin ongan tekur av fótum.

Havnagerðirnar

Beint undan seinasta valið varð ein nýggi havnaætlan upp á 36 milj. kr. samtykt á tíngi; men peningur var eingin settur til hetta endamálið.

Tað kom tí at vera eitt av risatøkum hjá hesum landsstýrinum at útvega henda stórpening, men við teirri stóru 5 ára ætlan, ið legd var av samgonguflokkunum, varð peningurin tryggjaður til hesa stórtíðbygging, ið nú fer fram ella er í umbúna.

Stórst: meinbogi hevur verið og er hitt tekniska arbeiðið, ið er fyrsta treytin at fáa greitt; men hevur manning trótt, so havnagerðin í vissum forðum er tarnað av hesum orsökum.

Betri og tryggari lesnaðarlíkindi

Fullvæl vita øll, at vit langt frá eru komnir á mál, tá tað ræður um at gera tað atkomuligt hjá øllum at troyta landsins lærdómskeldur; men vit eru nærri málinum nú enn nakrantíð áður.

Arbeiðslíkindini á studentaskeiði Føroya lotings hava allar dagar verið avbera ring; men kortini var einki avrikað í hesum máli, fyrr enn hetta landsstýrið tók við. Farið er undir onnur holi til skúlans, ið eisini skal hava kostdeild til fyrilíks eina 30 næmingar- eitt leingi saknað tiltak hjá avbyggingarmeningum.

Skúlín er nú ókeypis, og tey lesandi kunnu nú fáa fleiri ferðir meira studing enn undan hesum landsstýrinum, og hartil hevur landsstýrið slóðað fyrri enn betri lesnaðarlíkindum við at fáa »Ungdommens uddannelsesfonde» eisini at lata stuðul til okkara lesandi ungfolk.

Aðalmálið er, at øll — uttan mun til peningapungin — skulu hava javnbjóðis atstøður til lærdóms, og hetta

landsstýrið hevur tikið tey fyrstu stigini á rotu leiðini.

Væl er vunnid: nýggj skúlahol; við kostdeild ókeypis skúli, fleirfaldar lesnaðarstudningur og »Ungdommens uddannelsesfonde» at virka í Føroyum.

VIÐMERKINGAR til Hákun Djurhuus koma — vegna plástrot — ikki í blaðið hesa ferðina.

LÆRARALÓNIRNAR FARA UPP

Figgarnevndin hevur samtykt, at lata lærarar fáa lønarbatur eins og teir fáa í Danmark, hetta eru somu viðbøtur sum starvsfolk annars nú fer, men tó ikki treytað av 42 tíma arbeiðsviku.

Bøtt líkindi fyrri húsabygging

UNDIR HESUM LANDSSTYRINUM ERU STÓRAR ROYNDIR GJØRDAR FYRI AT BOTA UM LÍKINDINI FYRI HÚSABYGGING. OG NÚ VERÐA VIT AT KUNNA FÁA LAGALIG KREDITFOREININGSLÁN EINS OG 3. VEDHALDSLÁN TIL UPPSKOYTI

»OSTIFTERNES KREDITFORENING» í Danmark er eftir áheitan landsstýrisins til reiðar at víðka virki sitt til eisini at rokka til Føroyar; men her er tann meinbogi uppi í, at hesin peningastovnur lænir bert pening til bygging, har matrikulering er farin fram; men tað

eru bert tær fáu bygdirnar, ið hava fingið hetta frá hond.

Sum uppskoyti til hesi lán, ið eru nógv lagaligari enn sparikassa- og banka lán, verður eisini gjørligt at læna til 3. vedhald, soleiðis at ein kann fáa uppi 70—75 pst. av byggikostnaðinum.

Hetta er eitt av mætastu tiltøkum, hetta landsstýrið hevur gjørt, tí húsabyggingviðurskiðini hava verið og eru úr lagi ring.

TIL TEY FÁTEKU

Persisk: shaurin hevur givið, allar ognir sínar til fólkid í Persiu. Tað eru bøndagarðar, bygdar, skip, gistingarhús o.a. sum virði av milliard krónur.

Inntøkurnar av øllum hesum skulu so nýstast til at veita teimum fátæku hjálp, soleiðis at tey kunnu fáa ókeypis læknahjálpi og eisini skulu so byggjast skúlar fyrri peningin.

Leivur Ossursson hevur nú 400 tons í saltfiski. Fiskamjølslámið er fullt og hava teir eisini 7 tons av frystum fleikum og 170 fót av fiski. Hann kemur til Føroya um eina viku.

Dronning Alexandrine fór í gjár til Keypmannahavnar, við vóru 195 ferðafólk. Dronningin ger eina ferð afturat fyrri Skipafelagið til Føroya. Tjaldrið verður liðugt at fara aftur í siglingina 27. oktober.

70 ár

Fríggjadagin 13. oktober verður Christoffur Jacobsen — Christoffur í Búðunum — Klakksvík, 70 ár.

Christoffur fór at sigla undan fyrra veraldarbardaga og 20 ár skuldu fara aftur um bak, áður enn hann vendi heim aftur til Føroyar. Tá hann hevði siglt eina tíð, fór hann í land í Svøríki, har hann arbeiðið á einum sagverki. Síðan legði hann aftur til sjós og sigldi víðan um, hagar til hann aftur fór í land, í Amerika hesa ferð, har hann dvöldist nokur ár.

Fyrst í 30'unum steyndi hann heim aftur til Føroya.

So væl sum hann nú var kendur við arbeiðararorsluna í útheimnum vóru skjótt bød eftir honum, og hann gjordist formaður í Klakksvíkar arbeiðsmannafelag. Júst hansara formannsstíð kom at vera avgerandi og av stórum týdningi fyrri arbeiðarafjöldina. Stríð og verkfall spurdist burtur úr kravi arbeiðsfólksins um 8 tíma arbeiðsdag. Við skili og ágrýtni virkaði Christoffur fram móti máli — og sigurin varð vunnin.

Christoffur var í nokur ár formaður í Norðoya javnaðarfelag. Felagið var mest sum sovnað; men í 1943 legði Christoffur til brots fyrri eini endurreising, sum kom at roynast væl.

Sosíalistisku húsajoinnar hava verið rófstarar í Christoffuri; teimum hevur hann tænt og virkað til frama. Nú hann fylkir 70, verður hann heilsaður við kvøðu javnaðarmanna.

Flokksfelagi.

Sjúkrahúsbyggingin

Nútimansgerð av okkara sjúkrahúsviðurskiðum við bygging av sinnissjúkra- og landssjúkrahúsi fyrri 50 milj. kr. fer nú fram.

Ætlanir um tær stóru sjúkrahúsbyggingarnar mugu hava fleiri ár á baki; men ikki fyrr enn undir hesum landsstýrinum er peningaspurningurin greiddur — fyrst og fremst okkara partur av tí nýggja landsjúkrahúsinum.

Hetta var mikild bragd, ja, so stórt at mangur mundi ivast í, um tað lat seg gera at greiða so stórt peningamál, samstundis sum so nógv leikar á á mongum øðrum økjum.

Men sjúkrahúsbyggingin í Havn er byrjað, og um nokur ár hava vit nútímas landssjúkrahús og sinnissjúkrahús, hvørs byggikostnaður er 50 milj. kr.

Nýtt sjúkrahús og persónalbyggingur stendur í gerð í Klakksvík; men har hevur ikki eingið skjótt frá hondini hesa seinri tíðina.